

METTE F.'S FORSLAG REDUCERER BESKÆFTIGELSEN MED 10.000 PERSONER OG BNP MED 8 MIA. KR.

26-03-2019

AF CHEFØKONOM MADS LUNDBY HANSEN (21237952) OG CHEFKONSULENT JØRGEN SLOTH BJERRE HANSEN

Analysen samler Socialdemokratiets konkrete politik-forslag og angiver effekten på velstand og BNP. Opførelsen viser at:

- Forslagene reducerer beskæftigelsen med ca. 10.000 personer, mens BNP reduceres med ca. 8 mia. kr.
- Alene forslaget om differentieret pension reducerer beskæftigelsen med 8.500 personer. Der er imidlertid mulighed for, at beskæftigelsestabet bliver endnu større. Der er afsat 3 mia. kr. til forslaget om differentieret pensionsalder. Hvis kortere pensionsalder bliver populært blandt danskerne, er der mulighed for, at flere end 8.500 personer vil benytte sig af ordningen
- Herudover er der indregnet effekter af bl.a. højere aktieskat (fra 42 til 45 pct.), højere renteskat (fra 42 til 52 pct.), balanceskat på banker mv.
- Kendetegnene for forslagene er, at de svækker incitamentet til at arbejde, ligesom det bliver mindre attraktivt at spare op og investere, hvilket svækker velstandsskabelsen.
- Siden 2001 har alle regeringer øget velstand og BNP via nye reformer. Der er vurderingen, at det også gælder Nyrups regeringer i 90'erne.

Socialdemokratiets udspil: Effekt på beskæftigelse og BNP i 2025		
Udspil	Effekt på be-	Effekt på
	skæftigelsen	BNP
	Personer	Mia. kr.
Differentieret pensionsalder		
- Balanceskat	-500	-2,0
- Ret til tidlig pension	-8.500	-6,4
Danmark er for lille til store forskelle		
- Loft for fradrag i selskabsskatten for lønninger over 10 mio. kr. pr. medarbejder	-50	-0,5
- Skat på kapitalindkomst forhøjes fra 42 til 52 pct.	-200	-0,25
- Skat på aktieindkomst forhøjes fra 42 til 45 pct.	-350	-0,25
- Ingen forhøjelse af loftet på 50.000 kr. for aktiesparekontoen + ingen forhøjelse af investorfradrag	-100	0
Vækst der virker - vækstreform		
- Øget FoU-fradrag - fra 110 til 130 pct.	150	1
- Øget afskrivningsgrundlag for SMV - maskiner og IT-udstyr	100	0,5
- Opkvalificeringsreform	-200	0
- Styrkelse af voksenlærlingeordning	-400	-0,1
Samlet effekt	-10.050	-8,0

Kilde: Finansministeriet

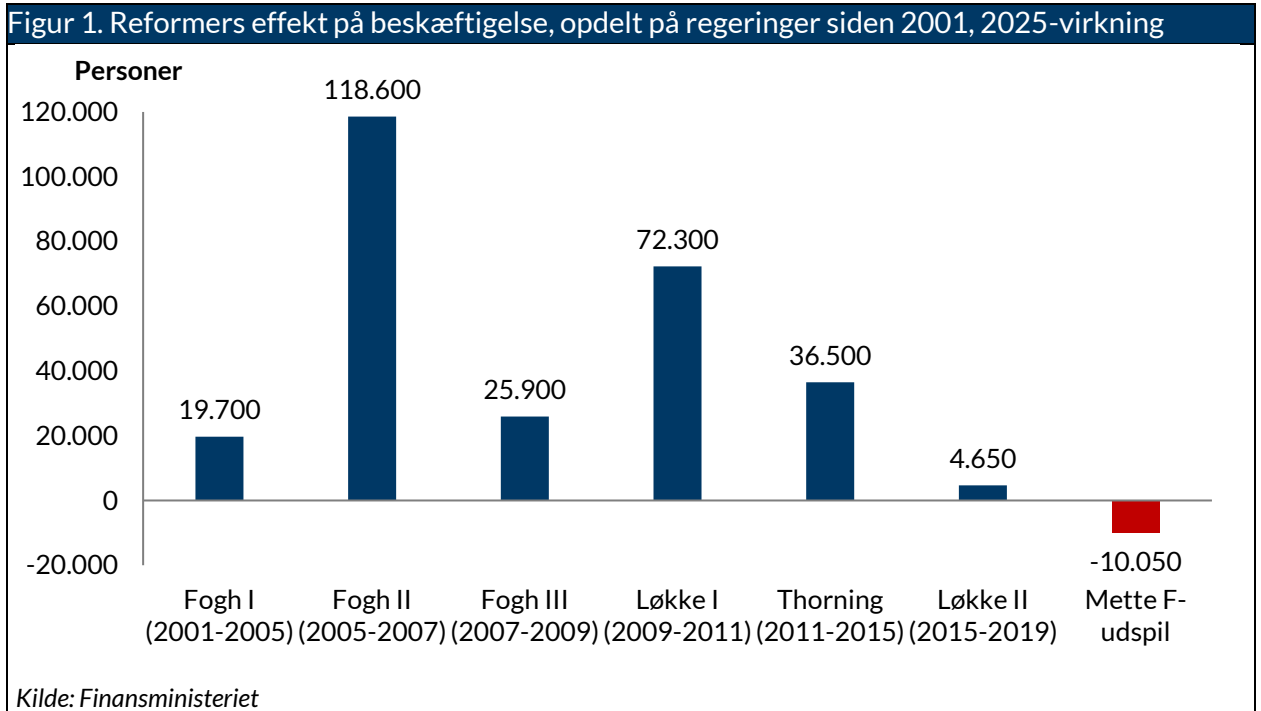
Mette Frederiksen og Socialdemokraterne har fremlagt en række udspil. I dette notat gennemgås virkningen på beskæftigelse og velstand. Bundlinjen af Socialdemokratiets forslag er, at hvis forslagene gennemføres, vil beskæftigelsen falde med ca. 10.000 personer, mens BNP vil falde med ca. 8 mia. kr., jf. tabel 1. Opgørelsen er baseret på svar fra Finansministeriet.

Tabel 1. Socialdemokratiets udspil: Effekt på beskæftigelse og BNP i 2025		
Udspil	Effekt på beskæftigelsen	Effekt på BNP
	Personer	Mia. kr.
Differentieret pensionsalder		
- Balanceskat	-500	-2,0
- Ret til tidlig pension	-8.500	-6,4
Danmark er for lille til store forskelle		
- Loft for fradrag i selskabsskatten for lønninger over 10 mio. kr. pr. medarbejder	-50	-0,5
- Skat på kapitalindkomst forhøjes fra 42 til 52 pct.	-200	-0,25
- Skat på aktieindkomst forhøjes fra 42 til 45 pct.	-350	-0,25
- Ingen forhøjelse af loftet på 50.000 kr. for aktiesparekontoen + ingen forhøjelse af investorfradrag	-100	0
Vækst der virker – vækstreform		
- Øget FoU-fradrag - fra 110 til 130 pct.	150	1
- Øget afskrivningsgrundlag for SMV - maskiner og IT-udstyr	100	0,5
- Opkvalificeringsreform	-200	0
- Styrkelse af voksenlærlingeordning	-400	-0,1
Samlet effekt	-10.050	-8,0

Kilde: Finansministeriet¹

Siden Finansministeriet begyndte at opgøre reformeffekter på beskæftigelse i 2001, har hver eneste regering øget beskæftigelsen gennem reformer. Det gælder for regeringer under både Anders Fogh Rasmussen, Lars Løkke Rasmussen og Helle Thorning-Schmidt, jf. figur 1. Mette F.'s reformpolitik går altså direkte imod de seneste regeringers bestræbelser på at øge beskæftigelsen.

¹ Opgørelsen bygger på følgende svar fra Finansministeriet: Svar på Finansudvalgets [spørgsmål nr. 461](#) (Alm. del) af 13. marts 2019, Svar på Finansudvalgets [spørgsmål nr. 358](#) (Alm. del) af 29. januar 2019, Svar på Finansudvalgets [spørgsmål nr. 251](#) (Alm. del) af 11. december 2018 samt svar på Finansudvalgets [spørgsmål nr. 508](#) (Alm. del) af 23. august 2018. For differentieret pensionsalder er BNP-virkningen på 6,4 mia. kr. beregnet som effekten på beskæftigelsen på 8.500 personer ganget med BNP pr. beskæftiget på 750.000 kr. (svarende til antagelsen Helhedsplanen fra 2016).

Det er også vurderingen, at Nyrups regeringer i 90'erne øgede arbejdsudbud og velstand gennem reformer, herunder som følge af afskaffelse af formueskat, reduktion af selskabsskat, reduktion af den øverste marginalsat og reduktion i dagpengeperioden (omend der ikke foreligger Finansministerielle reformeffekter for 90'erne).

Differentieret pensionsalder

Socialdemokratiet har afsat 3 mia. kr. til tidligere tilbagetrækning. Et sådan beløb kan svække beskæftigelsen med 8.500 personer². Der lægges til grund, at en person, der overgår fra fuldtidsbeskæftigelse til overførselsindkomst svækker de offentlige finanser med 350.000 kr. 8.500 personer færre i beskæftigelse giver en negativ BNP-effekt på 6½ mia. kr.

Socialdemokratiet siger på én og samme tid, at partiet kun vil afsætte 3 mia. kr. til forslaget OG at der skal være tale om en rettighed til tidlig pension (når man har arbejdet i et antal år). Hvis der skal være tale om en rettighed, kan Socialdemokratiet ikke i praksis sikre, at de holder sig indenfor de 3 mia. kr. Dvs. når der er tale om en rettighed, så risikerer forslaget at blive meget dyrere end 3 mia. kr. (nemlig hvis mere end 8.500 personer årligt gør brug af ordningen).

² Kilde: Finansministeriets svar på Finansudvalgets spørgsmål 461 af 13. marts 2019

Erfaringen fra tidligere er, at muligheden for skatteyderfinansieret tidlig tilbagetrækning er meget populær. Da efterlønsordningen blev indført i 1979, blev tilstrømningen langt større end forventet. Eksempelvis forventede man ved ordningens indførelse, at ca. 30.000 personer ville komme på efterløn³. Da efterlønnen var mest populær i 2004, var der 180.000 personer på efterløn.

Også Nyrups orlovsordninger (uddannelsesorlov, barselorlov og sabbatorlov) i 90'erne blev meget populære og tilstrømningen blev meget større end forventet.

Balanceskat

Socialdemokratiet opererer med en mulig balanceskat på den finansielle sektor, som skal give et provenu på 1½ mia. kr. til at medfinansiere forslaget om differentieret pensionsalder. I S-oplægget fremgår det, at "1,5 mia. kr. finansieres ved at indføre et ekstra samfundsbidrag fra den finansielle sektor. Det kan f.eks. være i form af en særlig skat på meget store overskud som følge af overdreven spekulation. Eller det kan være i form af en balanceskat, der vil ramme de finansielle institutioner, som pumper deres investeringer op gennem låntagning".

Finansministeriet vurderer, at en balanceskat fører til højere priser og låneomkostninger for forbrugere og virksomheder. Forslaget vil således betyde højere priser på fx realkreditlån og forsikringer⁴.

Finansministeriet vurderer, at for husholdningernes realkreditlån svarer det til ekstra omkostninger på i størrelsesordenen 1,1 mia. kr. årligt. Samtidig vurderer Finansministeriet, at de højere renter vil reducere boligpriserne med 0,5-1 pct. Dvs. for en boligejer med en bolig til 2 mio. kr., vil forslaget reducere husets pris med 10-20.000 kr. Den samlede værdi af alle ejerboliger udgør 3.250 mia. kr.⁵ Dvs. S-forslaget vil reducere værdien af den samlede boligmasse med 16-32 mia. kr. Socialdemokratiet angiver i deres kommunikation, at det er bankerne, de vil ramme. Men i sidste instans bliver det bankernes kunder, der kommer til at betale skatten via højere renter.

Forslaget reducerer beskæftigelsen med 500 personer, ligesom BNP reduceres med 2 mia. kr. ifølge Finansministeriet.

Skat på kapitalindkomst forhøjes fra 42 til 52 pct.

Socialdemokraterne vil forhøje den øverste sats på kapitalindkomst (renteindkomst) fra 42 til 52 pct. De 52 pct. betales af topskatteydere, som har nettorenteindtægter på 44.800 kr. årligt.

³ Kilde: Larsen, C. A., Kallestrup, M., & Klitgaard Kristensen, M. (1999). [Velfærdstatens spor](#): - en historisk komparativ policyanalyse af to efterlønsreformer.

⁴ Kilde: [Finansministeriets svar](#) på Finansudvalgets spørgsmål 358 af 29. januar 2019

⁵ Kilde: Skatteministeriets svar på Finansudvalgets [spørgsmål nr. 168](#) af 23. december 2016 (alm. del)

Skatteforhøjelsen vil ramme 11.000 danskere ifølge CEPOS' beregninger på Danmarks Statistiks personregistre.

Når man tager højde for, at skatten på 52 pct. skal betales af hele afkastet, mens inflationen spiser en del af afkastet, så svarer en skattesats på 52 pct. til en realbeskatning på 121 pct., jf. boks 1. Dvs. man bliver fattigere af at spare op med Socialdemokraternes forslag. Det er usundt for opsparingskulturen, og det medfører mindre velstand i samfundet.

Boks 1. Beregning af realbeskatning på 121 pct. ved renteindtægter

Anne er topskatteyder og har i forvejen kapitalindkomst på over 44.800 kr.

Nu køber Anne obligationer for 5.000 kr.

- De giver en årlig rente på 3,5 pct.⁶ eller 175 kr. Af de 175 kr. skal der betales 52 pct. i skat, svarende til 91 kr.
- Inflationen spiser imidlertid 100 kr. af rentegevinsten på 175 kr. (fordi inflationen på 2 pct. af 5.000 kr. = 100 kr.).
- Det vil sige, at rentegevinsten efter inflation er på 75 kr. (175-100).

Men Anne betalte 91 kr. i skat og har kun fået en gevinst på 75 kr. Det giver en real beskatningsprocent på 121 pct. (91/75).

Denne metode til at beregne realbeskatning af kapitalindkomst er bl.a. anvendt af Produktivitetskommissionen.

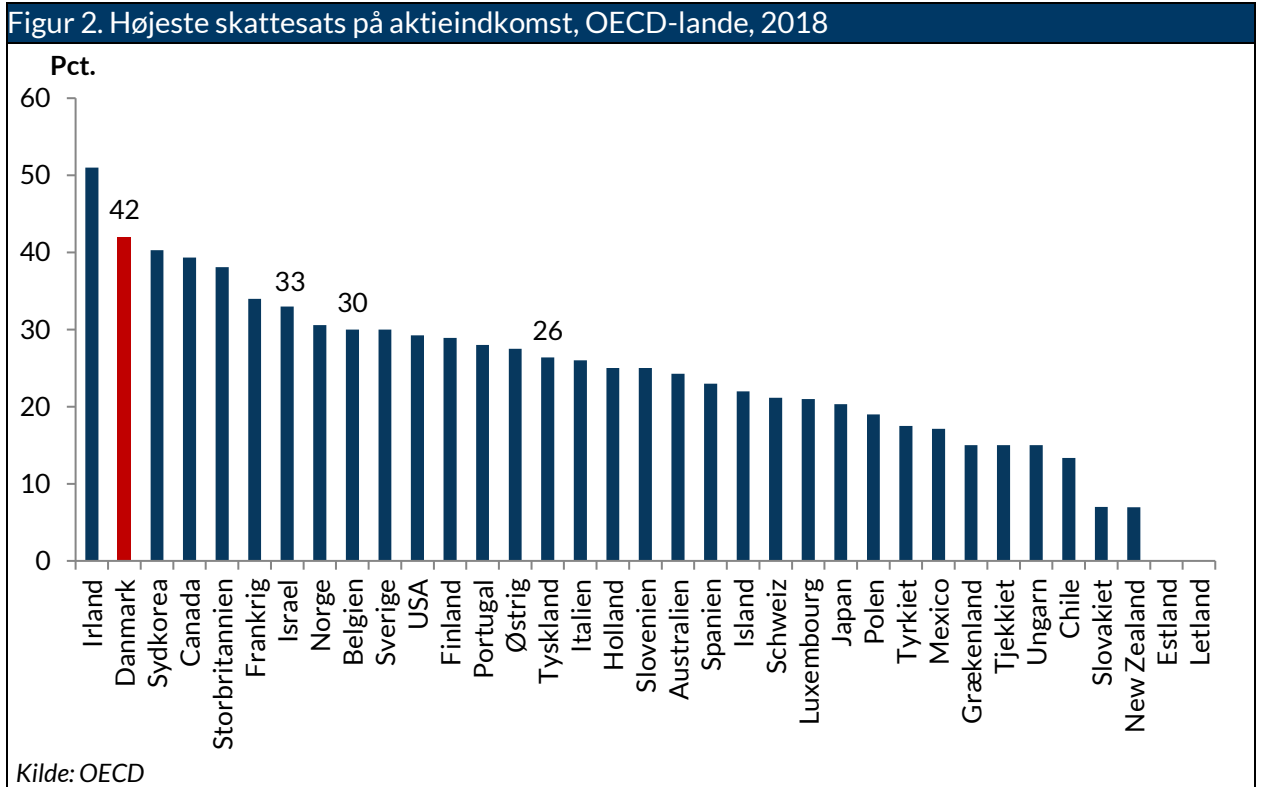
Med den nuværende sats på 42 pct. er realbeskatningen af afkastet på 98 pct. Dvs. allerede med de nuværende satser er man tæt på et konfiskatorisk niveau. Det taler for at sætte skatten ned, ikke op.

Forhøjelse af skat på aktieindkomst fra 42 til 45 pct.

Socialdemokratiet vil forhøje den øverste aktieskat fra 42 til 45 pct. Danmark har med 42 pct. i forvejen den næsthøjeste aktieskat i OECD, jf. figur 2. I Sverige er den på 30 pct. Forhøjelsen af aktieskatten vil gøre det sværere for små og mellemstore virksomheder at tiltrække kapital til nye investeringer i bl.a. maskiner og ny teknologi. Det vil skade produktiviteten og velstanden. Forslaget går stik imod anbefalingerne fra Thornings Produktivitetskommission.

En forhøjelse af aktieskatten til 45 pct. vil ifølge Finansministeriet medføre, at arbejdsudbuddet falder med 350 personer, ligesom BNP reduceres med ¼ mia. kr.

⁶ Forudsætninger om rente på 3,5 pct. og inflation på 2 pct. stammer fra FinansDanmark og Forsikring og Pensions "[Samfundsforudsætninger for 2019](#)"

Loft for fradrag i selskabsskatten for lønninger over 10 mio. kr. pr. medarbejder

Socialdemokratiet har foreslået, at der skal være et loft for fradrag i selskabsskatten for lønninger over 10 mio. kr. Forslaget vil gøre det dyrere for virksomheder at ansætte de bedste topledere. Ekstraomkostningen (skatten) må forventes at blive nedvæltet i lønnen for topledere. Resultatet er mindre arbejdsudbud og produktivitet.

Desuden kan man forvente, at der vil foregå konvertering af løn til anden indkomst (for at undgå ekstraskatten). F.eks. ved at konvertere løn til vederlag for konsulentydelse og ved at hovedaktionærer sparer op i egen virksomhed (frem for at få løn udbetalt) eller hovedaktionærer udlodder udbytte (frem for udbetaling af løn). Endvidere kan man forvente en udflytning af højt kvalificerede medarbejdere fra Danmark. Forslaget kan ligeledes forventes at medføre, at udenlandske virksomheder i mindre grad vil lokalisere profitable investeringer i Danmark.

Vækstreform

Socialdemokraterne har fremlagt et udspil til en vækstreform. Udspillet vil paradoksalt nok reducere beskæftigelsen i 2025. Det skyldes, at Socialdemokratiets' forslag trækker ufaglærte ud af arbejdsmarkedet for at opkvalificere dem, og fordi S indfører højere dagpenge ved opkvalificering⁷. Således ventes opkvalificeringsreformen og voksenlærlingeordningen at reducere beskæftigelsen med 600 personer.

Socialdemokratiet lægger op til at øge fradraget for forskning og udvikling fra 110 pct. til 130 pct. Finansministeriet lægger til grund, at effekten på velstand (1 mia. kr.) og beskæftigelsen (150 personer) svarer til effekten af lavere selskabsskat. De økonomiske vismænd har i deres seneste Produktivitetsrapport konkluderet, at et fradrag for forskning og udvikling ikke entydigt øger produktiviteten. Støtte til forskning og udvikling i virksomheder kan ifølge vismændene begrundes med, at der kan være eksterne effekter af forskning og udvikling (f.eks. ved at teknologiske fremskridt ikke kun tilfalder udvikleren, men også andre virksomheder, der kan anvende den nye teknologi). Omvendt kan et sådan fradrag også ses som statsstøtte til store virksomheder, som har råd til at forske og udvikle. Fradraget kan derfor medvirke til, at store virksomheder fastholder deres markedsdominans, således at små og mellemstore virksomheder ikke kan komme ind på markedet. Altså kan forslaget medvirke til at begrænse konkurrencen.

⁷ Finansministeriet angiver, at på lang sigt vil forslaget om opkvalificering (styrkelse af voksenlærlingeordningen) medføre en positiv BNP-effekt. Beskæftigelseeffekten vil fortsat være negativ på lang sigt.